

Від автора

У підручнику на основі законів діалектики формується система методологічних принципів (принцип тотожності протилежностей у нескінченному, сходження від абстрактного до конкретного, діалогу культур, диференціації) для вирішення суперечностей в освіті.

Використовується аксіоматичний метод: визначаються основні поняття (навчання, виховання, прийом, розвиток), їх зміст розкривається у твердженнях, які приймаються без доведення (аксіоми), решта поняття строго визначаються з використанням основних понять, а також раніше визначених.

Аналізуються закони і закономірності, які обґрунтовувалися відомими педагогами у минулому і подаються нові закономірності, які встановив автор підручника у процесі багатолітньої педагогічної діяльності.

Важливою складовою педагогічної методології є підходи. У підручнику розкривається сутність основних педагогічних підходів, які є актуальними у нинішній час. Аналізуються прийоми і методи, форми навчання, проводиться їхня нестандартна класифікація. Розглядається сутність освітньої технології, принципи її моделювання і на цій основі моделюються різні технології навчання залежно від освітнього ступеня. Особлива увага приділяється модульним технологіям навчання. Даються практичні поради учителям щодо реалізації основних вимог процесу засвоєння знань, підготовки учителя до уроків.

Розглядаються альтернативні освітні технології (Монтессорі, Френе, Штайнера, Ховарда, Сухомлинського) з відповідним критичним аналізом.

Окремим розділом розглядаються проблеми національного виховання учнів, вводяться поняття “інди-

від”, “індивідуальність” і “особистість”, розкривається сутність основних рис та якостей особистості.

Окремий розділ присвячений проблемам управління закладами освіти, подаються основні вимоги до планування, визначаються функції керівника закладу освіти, його роль у проведенні атестації педагогічних працівників.

Вважаємо, що підручник буде корисним для студентів, магістрів, аспірантів, а також для педагогічних і науково-педагогічних працівників.

*П. І. Сікорський,
доктор педагогічних наук,
професор, почесний академік НАПН України*